

Het academisch jaar 1988-1989 dat nu definitief achter ons ligt is niet opwindend te noemen. Ware het Kabinet niet gevallen, dan hadden we het begin kunnen meemaken van de parlementaire behandeling van het door minister Deetman ingediende wetsvoorstel Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, de WHW. De behandeling ervan zou, althans wat de hoofdpunten betreft, niet tot verrassingen geleid hebben; er bestaat immers een grote mate van consensus dat de HOAK-filosofie in wetgeving omgezet moet worden. Vergroting van de instellingsautonomie door globalere regelgeving staat voor niemand meer ter discussie. De dames en heren politici hebben het wetsvoorstel echter controversieel verklaard, hetgeen er toe leidde dat we te wachten hebben op een nieuwe bewindsman of -vrouw om te zien of die dit wetsvoorstel in ongewijzigde vorm wil handhaven. Intussen kan niet ontkend worden dat de demissionaire status van het Kabinet de externe druk op de bestuurlijke agenda aanmerkelijk heeft doen afnemen. Dit ogenblik wordt dan ook niet bepaald door ephemere vraagstellingen, maar laat ruimte voor een wat meer beschouwende benadering van een aantal zaken die ons binnen de universitaire wereld en binnen de Vrije Universiteit bezighouden. Vanaf woensdag overheerst gedurende de kabinetsformatie wellicht weer een aantal maanden de waan van de dag, waaraan ook wij ons niet altijd weten te onttrekken. Dit zij opgemerkt voor diegenen, die onverhoopt meer genoegen beleven aan ijdele bespiegelingen.

Mij voor ogen houdend dat u in mijn woorden wellicht ook een bestuurlijk verslag verwacht, haast ik mij te zeggen dat binnen onze instelling de werkzaamheden hun gewone voortgang vonden. Zeker, er zijn vermeldenswaardige dingen te zeggen. De samenwerkingsovereenkomst tussen vier bèta-faculteiten, de voorbereiding van een nieuwe huisstijl, de invoering van het Financiering in Geld-model, de toegenomen aandacht voor de internationalisering, om maar eens vier heel verschillende onderwerpen in willekeurige volgorde te noemen. Men zou het mij euvel kunnen duiden wanneer ik vanmiddag de discussie rond de invoering van een Ondernemingsraad niet zou noemen, vandaar dat ik ook deze als significant naar voren breng. Een discussie die overigens wel aantoont dat de huidige universitaire bestuursstructuur met een College van Bestuur en een Universiteitsraad er één is, die niet in alle opzichten bevredigend is. U kunt zich voorstellen dat ik lezend in het Eindadvies van de Commissie voor toetsing van wetgevingsprojecten (de Commissie Hirsch Ballin) over de WHW (Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek) de navolgende zinnen niet over het hoofd zag: "Met name op het niveau van de instelling lijkt heroverweging van de bestuursstructuur geboden. Daarbij valt te denken aan vervanging van de universiteitsraad door een slechts op hoofdlijnen controlerende, mede op vertegenwoordiging van de faculteiten gebaseerde ondernemingsraad" (Tweede Kamer, vergaderjaar 1988-1989, stuk 21073, nr. 3, pag. 191). Wanneer men het woord ondernemingsraad zou vervangen door universiteitsraad, waarmee dan tegelijkertijd een vaker geformuleerde concretisering van het huidig bestuursmodel